

Un dia tranquil – Ponç Puigdevall

Ponç Puigdevall (Sant Feliu de Guíxols, 1963) va guanyar el premi Andròmina el 1990 amb un recull de contes prometedori i desigual, un catàleg de recursos titulat *Un silenci sec*. Vuit anys després, publicava *Era un secret*, format per set contes treballats fins a unes cotes de perfecció inhabituals. Els lectors, escassos però fidels, han hagut d'esperar dotze anys més fins a l'aparició de la novel·la *Un dia tranquil*. Durant aquest lapse de temps, Puigdevall ha practicat una versió demolidora de la crítica literària i ha publicat un seguit d'articles d'opinió amb una reeixida voluntat d'estil.

Un dia tranquil ressegueix l'itinerari que fa Nicolau Batet des de la ciutat on malviu fins al poble on va créixer, un via crucis de servitud, fúria i alcohol servit amb la prosa de Juan Benet i les dilacions al·lucinades de Malcolm Lowry. Després de “malaguanyar la vida amb una indiferència ferotge”, el protagonista es refugia en tot de fantasies que es revelen, una a una, vanes o ridícules: la fantasia de tornar a casa, la fantasia d'una reconciliació sentimental, la fantasia d'un final digne. “Com si només la ignomínia i l'ultratge li subministressin l'aliment necessari per sentir-se viu”, es passeja per les ruïnes del seu passat, patint una minuciosa cascada d'adversitats que tenen l'efecte d'augmentar-li la “set frontal”.

No trobarem en aquesta novel·la una successió d'episodis que ens portin enlloc, tan sols carrers en pendent, bars plens d'ombres, cases que són refugis i una celebració sense alegria, que recorda *La festa de Gerald*, de Robert Coover, només que, potser per augmentar la incertesa del lector, el que allà era un mort aquí es converteix en desaparegut. L'escenari és com un núvol: sense referències al temps ni a l'espai, sense que sapiguem on som, ni quina hora és, ni quin aspecte tenen els personatges, ni si fa fred o calor. L'important no és tant la fixació d'unes coordenades on situar-se sinó el circuit que va de l'esperança a la decepció, de la decepció al plaer d'autodestruir-se sense pressa per la via líquida, i de nou a la fràgil esclatxa de l'esperança.

Potser algú considerarà *Un dia tranquil* un llibre difícil, i ho és si el comparem amb molts dels seus companys de llibreria: novel·les històriques, sagues vampíriques, llibres d'autoajuda o tot alhora. No hi trobarem un clímax consensuat amb l'editor ni les picades d'ullet que agraeixen els lectors mandrosos. En comparació amb l'anterior llibre de contes de l'autor, però, *Un dia tranquil* incorpora una sintaxi menys recargolada, uns paràgrafs menys àrids i una trama perfectament aprehensible. No sé si l'editorial l'encerta quan sosté que és un llibre alegre sobre el fracàs, però en algun moment sí que

pot provocar una riallada, si bé una riallada amarga, com ens imaginem que les proferia Samuel Beckett.

Feia anys que sentíem parlar d'aquest llibre, i ara ja sentim a parlar dels que vindran. Després d'una absència tan prolongada, *Un dia tranquil* satisfà les expectatives del lector. Potser algú hi trobarà un ajustament de comptes amb una ciutat o amb una societat literària, una crònica veladament autobiogràfica o una font de recerques intertextuals. En tot cas, com que el protagonista absolut és el llenguatge, no es pot descartar que el llibre sigui, al capdavall, un recull d'aforismes.